

ODTAJNĚNÉ

TAJNÝ ROZKAZ

MINISTRA NÁRODNÍ BEZPEČNOSTI

Ročník 1951

V Praze dne 12. prosince 1951

Číslo 37

OBSAH: 50. Postup při zatýkání, vazbách a vyšetřování, jež provádějí příslušníci SNB složky veřejné bezpečnosti.

Postup při zatýkání, vazbách a vyšetřování,
jež provádějí příslušníci SNB složky veřejné bezpečnosti

Uvodní ustanovení. viz TRMV

Čl. 1.

Tento rozkaz platí pro příslušníky Sboru národní bezpečnosti složky veřejné bezpečnosti při vyšetřování trestných činů, jejichž vyšetřováním byli všeobecně nebo podle zvláštního rozkazu pověřeni (v dalším jen „vyšetřující orgány“).

Při vyšetřování činů uvedených v čl. 1 řídí se vyšetřující orgány ustanoveními trestního řádu soudního a předpisů, upravujících výkon služby ve Sboru národní bezpečnosti, jakož i zvláštními ustanoveními tohoto rozkazu.

Čl. 3.

Vyšetřující orgány jsou povinny postupovat při vyšetřování objektivně a přísně zachovávat předpisy lidově demokratického právního řádu; porušení této povinnosti bude stíháno trestně.

Čl. 4.

Základní zásady vyšetřování.

Při vyšetřování musí vyšetřující orgány dbát toho, aby výsledkem jejich práce bylo úplné objasnění činu, jakož i všech okolností s ním souvisejících, zejména osoby pachatele a jeho třídního postavení. K dosažení tohoto výsledku přispívají pečlivě prováděné výslechy svědků, konfrontace, domovní a

Viz TRMV č. 183/53 - doplněk " Stanovení kratší lhůty pro skončení vyšetřování ve vezbálních věcech vyšetřovaných veřejnou bezpečností - změna čl. 50 TRMNB č. 37/51" - doplnění a poznámenal ppor. Révay.

⊗ Via odvolání v TR-109/54, ma tento rozkaz.

osobní prohlídky, doličné věci, zejména však promyšlený a houževnatý výslech obviněného.

Zatýkání (zadržování).

Čl. 5.

Pachatele trestného činu lze zatknout (zadržet) jen na základě důkladně a spolehlivě zjištěných skutkových okolností a

- a) po schválení odůvodněného návrhu na zatčení příslušným představeným a
- b) po vyžádaném vyjádření příslušného velitelství státní bezpečnosti k zamýšlenému zatčení (zadržení), jde-li o

aa) případy uvedené v čl. 7.

bb) trestné činy proti životu, zdraví a svobodě člověka, zejména v případech banditismu všeho druhu včetně loupeží,

cc) trestné činy hospodářské podle hlavy II. zvláštní části trestního zákona a rozkrádání a poškozování národního majetku,

dd) trestné činy, jimiž se projevuje odpor proti opatřením vlády,

ee) porušení povinnosti veřejného činitele a úplatkářství,

ff) trestné činy obecně nebezpečné,

gg) jiné trestné činy, u nichž s ohledem na povahu činu nebo osobu pachatele nelze vyloučit, že jde o formu činnosti protistátní.

Za správnost návrhu na zatčení odpovídá nejen představený, který jej schválil, ale i vyšetřující orgán, který návrh na zatčení vypracoval a ke schválení předložil.

Čl. 6.

Příslušným představeným, který rozhoduje o návrhu na zatčení, je

[Handwritten signature]

- a) v ministerstvu národní bezpečnosti ministr nebo orgán ministerstva jím pověřený,
- b) u podřízených velitelství pouze velitel (krajský, okresní, obvodní, stanice) a jen v jeho nepřítomnosti zástupce.

Čl. 7.

Týká-li se návrh na zatčení

- a) vedoucího činitele v ústředních orgánech státní správy, politického, hospodářského a kulturního života celostátního významu,
  - * b) vedoucího politického činitele v kraji nebo okresu, vedoucího krajského nebo okresního činitele veřejné správy, ředitele podniku nebo zodpovědnějšího činitele než uvedené osoby,
  - c) důstojníků a generálů v činné službě,
  - d) osoby, která má být zatčena v případech značného politického dosahu nebo jejíž zatčení by mohlo způsobit zájem širší veřejnosti,
  - e) více jak pěti osob v jedné věci,
  - f) cizího státního příslušníka,
- rozhoduje o něm ministr národní bezpečnosti nebo jeho zástupce. Tyto návrhy se předkládají služebním postupem.

Součinnost se státní bezpečností.

Čl. 8.

Zároveň s návrhem na zatčení oznámí vyšetřující orgán zamýšlené zatčení s uvedením potřebných údajů krátkou cestou nejbližšímu příslušnému velitelství státní bezpečnosti s požádáním o vyjádření, zejména zda s hlediska výkonu služby státní bezpečnosti není proti tomu tou dobou námitek. Orgány státní bezpečnosti jsou povinny sdělit vyšetřujícímu orgánu svoje vyjádření s největším urychlením a záporné vyjádření odůvodnit.

Vyjádření orgánů státní bezpečnosti slouží jediné k tomu, aby zatčení (zadržení) provedené vyšetřujícími orgány v nevhodnou dobu nebo v nevhodném rozsahu nenarušilo nebo nezmařilo práci orgánů státní bezpečnosti v případech, kdy osoba, jež má být zatčena (zadržena), je pozorována a sledována z důvodů podezření z protistátní činnosti.

Čl. 9.

Není-li tu naléhavého nebezpečí z prodlení a nejde-li o závažný trestný čin, je vyšetřující orgán před dojitím vyjádření orgánů státní bezpečnosti povinen se zdržet všech dalších vyšetřovacích úkonů.

Čl. 10.

Zjistí-li vyšetřující orgán při vyšetřování, že obviněný je podezřelý z trestného činu protistátního (t. j. z trestného činu, který jinak vyšetřují orgány státní bezpečnosti), oznámí neprodleně všechny svoje poznatky v tomto ohledu nejbližšímu příslušnému velitelství státní bezpečnosti, které rovněž neprodleně oznámí, zda další vyšetřování případu provede samo nebo zda vyšetřující orgán má pokračovat ve vyšetřování, po případě podle pokynů, které mu k tomu dá a které jsou pro vyšetřující orgán závazné.

Ustanovení čl. 9 platí i zde.

Čl. 11.

Postup při naléhavém nebezpečí v prodlení

Nemůže-li vyšetřující orgán v případech naléhavého nebezpečí v prodlení, zejména při přistižení při trestném činu, dodržet postup stanovený v čl. 5 a 8, je povinen provedené zatčení (zadržení) ihned hlásit příslušnému představenému a jde-li o případ uvedený v čl. 7, předložit do 24 hodin zprávu ministerstvu národní bezpečnosti a zároveň vždy odůvodnit, proč nebylo lze předepsaný postup dodržet.

Čl. 12.

Evidence zatčených (zadržených) osob.

Každé zatčení (zadržení) je vyšetřující orgán povinen oznámit příslušnému velitelství státní bezpečnosti a to v rozsahu a způsobem předepsaným pro evidenci osob a trestných činů ve složce veřejné bezpečnosti.

Čl. 13.

Vyloučení cizích zásahů do výkonu.

Vyšetřující orgány řídí se při výkonu své služby, zejména při zatčení (zadržení) výhradně rozkazy svých představených. Tím není dotčeno právo prokurátora naříditi orgánům národní bezpečnosti provedení jednotlivých zákonem stanovených vyšetřovacích úkonů.

Čl. 14.

Součinnost s prokurátorem.

Je-li to nutné k zabezpečení úspěšného provedení trestního řízení, je povinen vyšetřující orgán požádat prokurátora, aby podle § 296 odst. 2 trestního

* Vid' doplněk "Ledy hmi vedu'ci' b'ro' funkci' om' m'
 st. p. st. h'or'
 TRMNB č. 87/53. 27/253
 1 2 0 - Reno. 37

řádu nařídil vykonávání vazby ve věznici Sboru národní bezpečnosti u velitelství, u něhož je taková věznice zřízena.

Tato žádost musí být podána vždy, nelze-li zatčenou (zadrženou) osobu do 48 hodin propustit na svobodu nebo odevzdat do vazby prokurátora podle ustanovení § 101 trestního řádu.

Čl. 15.

Jestliže osobě, na niž se vykonává vazba ve věznici SNB, nebyla v průběhu vyšetřování prokázána trestná činnost, navrhuje vyšetřující orgán její propuštění. O tomto návrhu rozhoduje představený, příslušný rozhodovat o návrhu na zatčení (čl. 6 a 7). Po schválení tohoto návrhu podá vyšetřující orgán prokurátorovi odůvodněnou žádost, aby zatčenou (zadrženou) osobu podle ustanovení § 104 trestního řádu propustil na svobodu.

Čl. 16.

Urychlení ve vazebních věcech.

Vyšetřující orgány a příslušní představení jsou povinni působit k tomu, aby vazba byla pokud možno nejvíce zkrácena. Návrhy na propuštění z vazby je třeba podávat a o nich rozhodovat s největším urychlením.

Čl. 17. *

Zabezpečení majetku obviněných.

Vyšetřující orgány postupují při domovních prohlídkách a při odnímání věcí důležitých pro trestní řízení podle trestního řádu (§§ 127—134). Při tom jde-li o trestný čin, u něhož podle zákona může být vysloveno propadnutí jmění, odnímají vedle věcí důležitých pro trestní řízení (věci doličné) také věci obzvláštní ceny, zejména takové, které lze lehce zantančtit. Tyto odňaté věci řádně sepsané, uschovají se v ministerstvu národní bezpečnosti v oddělení 8 odboru H, jinak u krajského velitelství národní bezpečnosti v hospodářském oddělení, kde budou bezpečně uloženy a opatrovány. O postupu o úschově a nakládání s těmito věcmi do doby, než prokurátor nebo soud provede zajištění majetku podle § 283 tr. ř., platí rozkaz ministra národní bezpečnosti z 1. 3. 1951, uveřejněný pod čl. 31 ve VMNB čís 6/1951. Věci důležité pro trestní řízení (věci doličné) předají se současně s trestním oznámením prokurátoru (soudu).

Čl. 18. X

Po zajištění majetku obviněného prokurátorem nebo soudem podle § 283 tr. ř. postupují vyšetřující orgány podle směrnic ministerstva financí ze dne 31. ledna 1951, uveřejněných v č. 10 Sbírký oběžníků pro KNV a podle rozkazu ministra národní bezpečnosti z 1. března 1951, uveřejněného pod čl. 31 ve VMNB č. 6/1951.

Čl. 19. X

Zrušeno dle RMV č. 52/54 - čl. 118. P.
Byty zatčených (zadržených) osob.

Do zajištění majetku obviněného prokurátorem nebo soudem podle § 283 tr. ř., byty a jiné místnosti, které po zatčení (zadržení) osoby zůstanou opuštěné, se uzamknou a úředně zapečetí. Klíče se odevzdají 8. oddělení odboru H ministerstva národní bezpečnosti, jinak hospodářskému oddělení krajského velitelství národní bezpečnosti.

Po zajištění majetku obviněného prokurátorem nebo soudem podle § 283 tr. ř. odevzdají se byty a jiné zapečetěné místnosti příslušnému okresnímu (obvodnímu) národnímu výboru — finančnímu referátu podle čl. 15 uvedeného rozkazu ministra národní bezpečnosti z 1. března 1951.

Jde-li o byt SNB nebo byt vojenský podle zákona č. 94/1950 Sb., o ubytování branné moci a Sboru národní bezpečnosti, učiní 8. oddělení odboru H ministerstva národní bezpečnosti, jinak hospodářské oddělení krajského velitelství národní bezpečnosti o tom hlášení bytovému oddělení MNB (jde-li o byt SNB v Praze) nebo příslušnému bytovému úřadu SNB a krajského velitelství národní bezpečnosti (jde-li o byt SNB na ostatním území státu) nebo bytovému úřadu vojenskému u příslušného místního vojenského velitelství (jde-li o vojenský byt).

Čl. 20.

Vyrozumívání rodinných příslušníků.

Vyšetřující orgány podají po zatčení (zadržení) zprávu nejbližšímu rodinnému příslušníku do 5 dnů po provedeném zákroku. Vyrozumění provede orgán, který provádí vyšetřování; též orgán rozhodne též o povolení písemného styku zatčeného (zadrženého) s příslušníky rodiny.

Vyrozumění rodinných příslušníků o zatčení (zadržení) se neprovede a písemný styk se nepovolí jen, když to ze závažných důvodů zakáže představený

** Zrušeno a nahrazeno čl. 118 RMV č. 52/54
přeměněno 10/12-54. n.p.m. P.*

příslušný k rozhodnutí o návrhu na zatčení (zadržení) podle čl. 5 tohoto rozkazu.

* Čl. 21

Lhůta pro skončení vyšetřování.

Vyšetřující orgány jsou povinny vyšetřování ukončit v nejkratší době, nejdéle do 2 měsíců po zatčení (zadržení) jen výjimečně a se souhlasem prokurátora a velitele veřejné bezpečnosti nebo jeho zástupce.

ce může být tato lhůta na základě odůvodněného hlášení o rozsáhu prováděného vyšetřování prodloužena o jeden měsíc. Další prodloužení lhůty může povolit jen ministr národní bezpečnosti, po dohodě s generálním prokurátorem, po případě jeho náměstkem.

Čl. 22

Tento rozkaz nabyvá účinnosti dnem vyhlášení.
C. S-5737/40-taj-51.

Ministr národní bezpečnosti
LADISLAV KOPŘIVA

Obdrží všechna velitelství Sboru.

* Čl. 21, se podle čl. 198, TRMV č. 183/53, ze dne 23.12.1953 zrušuje a nahradzuje TRMN č. 183/53.

Zrušení provedla poznamenal ppor. Révay Anton.
31.12.1953.